

posebno, kjer se lahko vrše na prostem pod milim bogom. Kako jim žare obrazi, kadar napove učitelj „igro“; niti hladna megla niti mraz jim ne moti veselega razpoloženja. Sam sem se letos v sicer nehudi zimi lahko pri — 4° C prepričal, s kako vnemo „odbijajo tretjega“ ali se igrajo „miš in mačko“. — Dr. Pivko podaja v uvodu glavna metodična načela, kako je treba pri igrah postopati, nato pa sledi vrsta vsakojakih tekalnih, borilnih in metalnih iger. V drugem delu, ki ga upamo kmalu videti, pridejo na vrsto igre z žogo. Število vseh iger (58) je jako visoko; vse tudi niso enako primerne za vsakršno starost ali letni čas, tako da bo dober učitelj lahko izbral. Novi učni načrt za telovadbo priporoča le 15 različnih tekalnih iger. — V jezikovnem oziru bi se dalo tu in tam kaj premeniti; nekaj posebnega so naslovi iger, kakor: Repe prodajat; Oslov jezdit; Koles potakat itd. Ali so to skrčeni stavki: (Pojdimo se) koles potakat? Ali so okrnjeni infinitivi na -t, kakor jih rabimo v domači govorici? Po sedaj še veljavnih pravilih bi morali reči: Tihotapce loviti. — Svinjkati. — Lična knjižica je zamašila občutno vrzel v našem pedagogičnem slovstvu.

Jos. Wester.

M. Murko, Nauka o jeziku i književnosti Hrvata i Srba. Beograd 1911. V. 8°. 16 str. (Ponatis iz „Srpskega književnega glasnika“, br. 262, str. 907—923.)

V tej razpravi, ki je izšla v posnetku tudi v „Srpsko-hrvatskem almanahu za god. 1911“, pojasnjuje prof. Murko, kako se je ustvarilo jedinstvo književnega jezika med Hrvati in Srbi, in naravna posledica tega je, da se znanstveno proučava in uči v šolah tudi vsa književnost, ki se je razvila na ozemlju današnjega skupnega književnega jezika. En jezik — ena književnost! Znanstveni razlogi zahtevajo, da se slovstvena zgodovina razpravlja sinkronistično, to je, kako se je razvijala istočasno v raznih krajih, katere ideje, potrebe in forme so bile skupne, v čem in zakaj so se posamezni kraji oddaljili. Kako izgleda ta metoda v praksi, kaže prof. Murko na nekaterih točkah od najstarejše književnosti, ki je bila po svojih temeljih Hrvatom in Srbom skupna, poudarja važnost protireformacije, dobo prosvitljenosti v drugi polovici 18. stoletja (Obradović—Reljković!), ne bodi Hrvata, ki bi ne poznal delovanja Vuka Karadžića in njegovih naslednikov, enako pa mora Srbe zanimati ilirizem. — Srbi in Hrvati, ki štejejo okoli 9 milijonov, morejo postati največja kulturna skupina na slovanskem jugu.

J. Š.

Slovenska Žena. Glasilo slovenskih žen. — V Ljubljani je začel izhajati mesečnik, ki „hoče ustrezati vsem željam in zahtevam slovenskega ženstva. Razen kratkih leposlovnih spisov izpod peres slovenskih pisateljic bo objavljajl članke, ki se tičejo vseh strok ženskega dela in mišljenja. „Slovenska Žena“ se bo pečala s socijalnimi, gospodarskimi, higijeničnimi, pedagogičnimi, juridičnimi vprašanji, prinašala bo pa tudi praktične nasvete iz gospodinjstva, vsakdanjega življenja itd. in tuptam tudi originalna modna poročila“. Ta obširni program skuša uresničiti že prva številka, v kateri leposlovje občutno nadkriljuje praktične članke. — Tragična smrt gčc. Natalije Jakilove je dala Aškercu snov za balado „Natalija“; verze so še prispevale Utva in Mara Tavčarjeva. Tu bi želeli gospé urednici nekoliko več kritične izbire. Lep pripovedniški talent nam obeta Kmetamarija. — Želimo listu v krogih, katerim je namenjen, mnogo gmotne in duševne podpore. Naročnina na leto mu je 8 K, za učiteljice in dijakinje 6 K.

